

Uradni list

Evropske unije

L 60 I

Slovenska izdaja

Zakonodaja

Letnik 61

2. marec 2018

Vsebina

I Zakonodajni akti

UREDBE

- ★ Uredba (EU) 2018/302 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. februarja 2018 o naslovitvi neupravičenega geografskega blokiranja in drugih oblik diskriminacije na podlagi državljanstva, kraja prebivališča ali kraja sedeža strank na notranjem trgu ter o spremembi uredb (ES) št. 2006/2004 in (EU) 2017/2394 ter Direktive 2009/22/ES ⁽¹⁾ 1

⁽¹⁾ Besedilo velja za EGP.

SL

Akti z rahlo natisnjenimi naslovi so tisti, ki se nanašajo na dnevno upravljanje kmetijskih zadev in so splošno veljavni za omejeno obdobje.

Naslovi vseh drugih aktov so v mastnem tisku in pred njimi stoji zvezdica.

I

(Zakonodajni akti)

UREDBE

UREDBA (EU) 2018/302 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 28. februarja 2018

o naslovitvi neupravičenega geografskega blokiranja in drugih oblik diskriminacije na podlagi državljanstva, kraja prebivališča ali kraja sedeža strank na notranjem trgu ter o spremembi uredb (ES) št. 2006/2004 in (EU) 2017/2394 ter Direktive 2009/22/ES

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Da bi uresničili celoten potencial notranjega trga kot območja brez notranjih meja, na katerem je med drugim zagotovljen prost pretok blaga in storitev, zgolj odprava državnih ovir med državami članicami ne zadošča. Tako odpravo lahko ogrozijo zasebne stranke s postavljanjem preprek, ki so neskladne s svoboščinami notranjega trga. Do tega pride, ko trgovci, ki delujejo v določeni državi članici, blokirajo ali omejujejo dostop do svojih spletnih vmesnikov, kot so spletne strani in aplikacije, strankam iz drugih držav članic, ki želijo sodelovati v čezmejnih poslih (tako imenovano geografsko blokiranje). Do tega pride tudi zaradi drugih ukrepov nekaterih trgovcev, ki za stranke iz drugih držav članic uporabljajo drugačne splošne pogoje za dostop do svojega blaga in storitev, tako na spletu kot zunaj njega. Čeprav je v nekaterih primerih morda takšno različno obravnavanje objektivno upravičeno, v drugih primerih nekateri trgovci strankam, ki želijo sodelovati v čezmejnih poslih, s svojimi praksami onemogočijo dostop do blaga ali storitev oziroma ga omejijo ali glede tega uporabijo drugačne splošne pogoje za dostop, ki objektivno niso upravičeni.
- (2) Obstaja več razlogov, zakaj podjetja, zlasti mala in srednja podjetja ter mikropodjetja, uporabljajo drugačne splošne pogoje za dostop. K nepripravljenosti trgovcev za trgovinske odnose s potrošniki iz drugih držav članic velikokrat prispevajo različna pravna okolja, tozadevna pravna negotovost, s tem povezana tveganja glede veljavne zakonodaje o varstvu potrošnikov, zakonodaja o okolju in označevanju, davčna in fiskalna vprašanja, stroški dostave ali zahteve glede jezika. V drugih primerih trgovci notranji trg umetno delijo glede na notranje

⁽¹⁾ UL C 34, 2.2.2017, str. 93.⁽²⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 6. februarja 2018 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 27. februarja 2018.

meje ter ovirajo prost pretok blaga in storitev, s tem pa omejujejo pravice strank in jim preprečujejo, da bi izkoristile večjo izbiro in optimalne pogoje. Take diskriminatorne prakse so pomemben dejavnik, ki prispeva k temu, da je število čezmejnih poslov v Uniji dokaj nizko, vključno s sektorjem elektronskega poslovanja, kar preprečuje uresničitev polnega potenciala rasti, ki ga ima notranji trg. Tako bi morala ta uredba pojasniti primere, v katerih tovrstnega različnega obravnavanja ni mogoče upravičiti, s čimer bi se povečali tudi jasnost in pravna gotovost za vse udeležence v čezmejnih poslih, zagotovljeno pa bi bilo tudi, da bi bilo mogoče pravila o nediskriminaciji učinkovito uporabljati in izvrševati po vsem notranjem trgu. Z odpravo neupravičenega geografskega blokiranja in drugih oblik diskriminacije na podlagi državljanstva, kraja prebivališča ali kraja sedeža strank bi lahko spodbudili rast in povečali izbiro potrošnikov na celotnem notranjem trgu.

- (3) Namen uredbe je nasloviti neupravičeno geografsko blokiranje, in sicer z odpravo določenih ovir za delovanje notranjega trga. Vendar je treba upoštevati dejstvo, da so številne razlike v zakonodaji držav članic, kot so različni nacionalni standardi ali neobstoje vzajemnega priznavanja ali harmonizacije na ravni Unije, še vedno pomembne ovire za čezmejno trgovino. Te ovire še vedno povzročajo razdrobljenost notranjega trga, zaradi česar se trgovci pogosto poslužujejo geografskega blokiranja. Evropski parlament, Svet in Komisija bi morali zato še naprej naslavljati te ovire, da se zmanjša razdrobljenost trga in dokončno oblikuje notranji trg.
- (4) Na podlagi člena 20 Direktive 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ morajo države članice zagotoviti, da ponudniki storitev s sedežem v Uniji prejemnikov storitev ne obravnavajo različno na podlagi njihovega državljanstva ali kraja prebivališča. Ta določba pa v boju proti diskriminaciji ni popolnoma učinkovita in ni dovolj zmanjšala pravne negotovosti. Namen te uredbe je dodatno pojasniti člen 20 Direktive 2006/123/ES z opredelitvijo nekaterih primerov, v katerih v skladu z navedeno določbo ni mogoče upravičiti drugačnega obravnavanja na podlagi državljanstva, kraja prebivališča ali kraja sedeža. Če pa je ta uredba v nasprotju z določbami Direktive 2006/123/ES, bi morala prevladati ta uredba. Poleg tega lahko do neupravičenega geografskega blokiranja in drugih oblik diskriminacije na podlagi državljanstva, kraja prebivališča ali kraja sedeža pride tudi zaradi ukrepov trgovcev s sedežem v tretjih državah, ki ne sodijo na področje uporabe navedene direktive.
- (5) Da bi zagotovili dobro delovanje notranjega trga in spodbudili dostop do blaga in storitev ter njihov prost pretok po vsej Uniji brez diskriminacije na podlagi državljanstva, kraja prebivališča ali kraja sedeža, so torej potrebni ciljno usmerjeni ukrepi, določeni v tej uredbi, ki zagotavljajo jasen, enoten in učinkovit sklop pravil za določeno število izbranih primerov. Ti ukrepi bi morali biti namenjeni razširitvi potrošniške izbire in dostopa do blaga in storitev, ob ustreznem upoštevanju svobode trgovcev pri organiziranju njihove trgovinske politike v skladu s pravom Unije in nacionalnim pravom.
- (6) Ta uredba je namenjena preprečevanju diskriminacije strank, vključno z neupravičenim geografskim blokiranjem, na podlagi državljanstva, kraja prebivališča ali kraja sedeža strank pri čezmejnih poslih med trgovcem in stranko, povezanih s prodajo blaga in opravljanjem storitev v Uniji. Njen namen je nasloviti posredno in neposredno diskriminacijo. Tako je njen namen zajeti tudi neupravičene razlike pri obravnavanju na podlagi drugih razlikovalnih meril, ki vodijo do enakega rezultata kot uporaba meril, neposredno povezanih z državljanstvom ali krajem prebivališča strank, ne glede na to, ali je zadevna stranka prisotna, stalno ali začasno, v drugi državi članici, ali krajem sedeža strank. Takšna drugačna merila se lahko uporabljajo zlasti na podlagi informacij, ki razkrivajo fizično lokacijo strank, kot denimo naslov IP, uporabljen pri dostopu do spletnega vmesnika, naslov za dostavo blaga, izbira jezika ali država članica, v kateri je bil izdan strankin plačilni instrument.
- (7) Ta uredba se ne bi smela uporabljati v primerih, ki so za posamezno državo članico v celoti notranji in v katerih so vsi zadevni elementi transakcije omejeni na eno samo državo članico, kar vključuje zlasti državljanstvo, kraj prebivališča ali kraj sedeža stranke ali trgovca, kraj izvršitve, plačilno sredstvo, uporabljeno pri transakciji ali ponudbi, in uporabo spletnega vmesnika.
- (8) Nekatere regulativne in upravne ovire za trgovce so bile v nekaterih storitvenih sektorjih po vsej Uniji odpravljene na podlagi izvajanja Direktive 2006/123/ES. Zato bi bilo treba zagotoviti skladnost med to uredbo in Direktivo 2006/123/ES, kar zadeva stvarno področje uporabe. Tako bi se morale določbe te uredbe med drugim uporabljati

⁽¹⁾ Direktiva 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o storitvah na notranjem trgu (UL L 376, 27.12.2006, str. 36).

za elektronsko opravljene storitve, ki niso avdiovizualne in katerih glavna značilnost je omogočanje dostopa do del, zaščiteneh z avtorskimi pravicami, ali drugih zaščiteneh vsebin in njihove uporabe, vendar ob upoštevanju posebne izključitve in naknadne ocene te izključitve, ki ju določa ta uredba. Avdiovizualne storitve, vključno s storitvami, katerih glavni namen je omogočanje dostopa do prenosov športnih dogodkov in ki se opravljajo na podlagi izključnih ozemeljskih licenc, so izvzete iz področja uporabe te uredbe. Tako bi bilo treba izvzeti tudi dostop do maloprodajnih finančnih storitev, vključno s plačilnimi storitvami, ne glede na določbe te uredbe o nediskriminaciji pri plačilih.

- (9) Do diskriminacije lahko pride tudi pri prevoznih storitvah, zlasti pri prodaji vozovnic za prevoz potnikov. Kar zadeva to področje, pa uredba (ES) št. 1008/2008 ⁽¹⁾, (EU) št. 1177/2010 ⁽²⁾ in (EU) št. 181/2011 ⁽³⁾ Evropskega parlamenta in Sveta že vsebujejo obsežne prepovedi diskriminacije, ki zajemajo vse diskriminatorne prakse, ki jih želi nasloviti ta uredba. Poleg tega naj bi bila s tem ciljem kmalu spremenjena Uredba (ES) št. 1371/2007 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾. Da bi zagotovili skladnost s področjem uporabe Direktive 2006/123/ES, bi torej prevozne storitve morale ostati zunaj področja uporabe te uredbe.
- (10) Če trgovec ponuja sveženj, ki združuje več storitev ali sveženj blaga skupaj s storitvami in bi ena ali več od teh storitev, če bi bila ponujena posamično, spadala na področje uporabe te uredbe, medtem ko druga storitev ali storitve ne bi, bi ta trgovec moral spoštovati prepovedi iz te uredbe glede celotnega svežnja ali vsaj posamično ponuditi storitve, ki spadajo v področje uporabe te uredbe, če te storitve isti trgovec ponuja strankam posamično. Če trgovec zagotavlja storitev ali blago posamično izven svežnja, bi moral še naprej svobodno odločati o ceni, ki jo uporablja za takšno storitev ali blago izven svežnja, kolikor ne uporablja različne strategije določanja cen iz razlogov, povezanih z državljanstvom, krajem prebivališča ali krajem sedeža.
- (11) Ta uredba ne bi smela posegati v pravila, ki veljajo na področju obdavčitve, saj Pogodba o delovanju Evropske unije (PDEU) določa posebno podlago za ukrepe na ravni Unije, kar zadeva vprašanja obdavčitve.
- (12) Na podlagi Uredbe (ES) št. 593/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾ izbira prava, ki se uporablja za pogodbe med potrošnikom in podjetnikom, ki opravlja poslovne ali poklicne dejavnosti v državi, v kateri ima potrošnik običajno prebivališče, ali ki na kakršen koli način usmerja take dejavnosti v to državo ali več držav, vključno s to državo, potrošnika ne sme prikrašati za zaščito, ki jo zagotavljajo določbe, od katerih po pravu države, v kateri ima potrošnik običajno prebivališče, ni dovoljeno odstopanje z dogovorom. Na podlagi Uredbe (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾ v zadevah v zvezi s pogodbami med potrošnikom in osebo, ki opravlja gospodarske ali poklicne dejavnosti v državi članici, v kateri ima potrošnik stalno prebivališče, ali ki na kakršen koli način usmerja to svojo dejavnost v to državo članico ali v več držav, vključno s to državo članico, lahko potrošnik začne postopek zoper drugo pogodbeno stranko pred sodišči države članice, v kateri ima potrošnik stalno prebivališče, postopek zoper njega pa se lahko začne samo pred temi sodišči.
- (13) Ta uredba ne bi smela posegati v pravo Unije o pravosodnem sodelovanju v civilnih zadevah, kar zlasti vključuje določbe o pravu, ki se uporablja za pogodbeno obligacijska razmerja, in o pristojnosti sodišč, kot je določeno v Uredbi (ES) št. 593/2008 ter Uredbi (EU) št. 1215/2012. Zlasti se zgolj dejstvo, da trgovec ravna v skladu s to

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 1008/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. septembra 2008 o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti (UL L 293, 31.10.2008, str. 3).

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 1177/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o pravicah potnikov med potovanjem po morju in celinskih plovnih poteh ter spremembi Uredbe (ES) št. 2006/2004 (UL L 334, 17.12.2010, str. 1).

⁽³⁾ Uredba (EU) št. 181/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o pravicah potnikov v avtobusnem prevozu in spremembi Uredbe (ES) št. 2006/2004 (UL L 55, 28.2.2011, str. 1).

⁽⁴⁾ Uredba (ES) št. 1371/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o pravicah in obveznostih potnikov v železniškem prometu (UL L 315, 3.12.2007, str. 14).

⁽⁵⁾ Uredba (ES) št. 593/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o pravu, ki se uporablja za pogodbeno obligacijska razmerja (Rim I) (UL L 177, 4.7.2008, str. 6).

⁽⁶⁾ Uredba (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL L 351, 20.12.2012, str. 1).

uredbo, ne bi smelo razlagati tako, kot da dejavnosti usmerja v državo članico potrošnika v smislu točke (b) člena 6(1) Uredbe (ES) št. 593/2008 in točke (c) člena 17(1) Uredbe (EU) 1215/2012. Zato za namene določitve veljavnega prava in pristojnosti zgolj dejstvo, da trgovec ne blokira ali omejuje dostopa za potrošnike iz druge države članice do spletnega vmesnika, ne uporablja drugačnih splošnih pogojev za dostop v primerih, določenih v tej uredbi, oziroma ne uporablja drugačnih pogojev za plačilne transakcije v okviru sprejetih plačilnih sredstev, samo po sebi ne bi smelo pomeniti, da trgovec svoje dejavnosti usmerja v državo članico potrošnika. Za trgovca zgolj iz teh razlogov tudi ne bi smelo veljati, da usmerja dejavnosti v državo članico, v kateri ima potrošnik običajno ali stalno prebivališče, če zagotovi informacije in pomoč potrošniku po sklenitvi pogodbe, do katere je prišlo zaradi njegovega upoštevanja te uredbe.

- (14) V zvezi s pomenom in uporabo pojma elektronsko opravljenih storitev, kot je opredeljen v tej uredbi, je pomembno, da se zagotovita pravna varnost in skladnost s pravom Unije v zvezi z davkom na dodano vrednost (DDV), ki trgovcu omogoča, da prijavi in plača DDV na poenostavljen način preko mini sistema DDV „vse na enem mestu“ v skladu s pravili o posebni ureditvi za davčne zavezance, ki nimajo sedeža v Uniji, iz Direktive Sveta 2006/112/ES ⁽¹⁾ in Izvedbene uredbe Sveta (EU) št. 282/2011 ⁽²⁾. Zaradi hitrega tehnološkega in razvoja trgovine bi bilo treba pojem elektronsko opravljenih storitev opredeliti tehnološko nevtrarno, z navedbo glavnih značilnosti teh storitev na način, ki je skladen z opredelitvijo iz člena 7(1) Izvedbene uredbe (EU) št. 282/2011. V skladu s tem bi bilo treba pri razlagi in uporabi te opredelitve ustrezno upoštevati dodatne specifikacije iz Priloge II k Direktivi 2006/112/ES ter člena 7(2) in (3) Izvedbene Uredbe (EU) št. 282/2011 in Priloge I k navedeni uredbi, kar zadeva storitve, navedene v teh določbah, ki sodijo na področje uporabe te uredbe.
- (15) Diskriminatorne prakse, ki si jih ta Uredba prizadeva nasloviti, se običajno izvajajo prek splošnih pogojev in drugih informacij, ki jih določi in uporablja trgovec ali ki se določijo in uporabljajo v njegovem imenu kot predpogoj za dostop do blaga ali storitev, ter ki so dostopni splošni javnosti. Taki splošni pogoji za dostop med drugim vključujejo cene, plačilne pogoje in pogoje za dostavo. Trgovec jih lahko za splošno javnost objavi ali se objavijo v njegovem imenu z uporabo različnih sredstev, denimo v obliki informacij, objavljenih v oglasih, na spletiščih ali v predpogodbeni ali pogodbeni dokumentaciji. Taki splošni pogoji za dostop veljajo v odsotnosti posamično dogovorjenega sporazuma, ki določa drugače in ga neposredno skleneta trgovec in stranka. Pogoji, o katerih se posamično dogovorijo trgovec in stranke, se za namene te uredbe ne bi smeli šteti za splošne pogoje za dostop.
- (16) Potrošniki in podjetja, zlasti mikro- ter mala in srednja podjetja, so kot končni uporabniki pri nakupu blaga in storitev pod splošnimi pogoji za dostop pogosto v podobnem položaju. Zato bi bilo treba tako potrošnike kot podjetja zaščititi pred diskriminacijo iz razlogov, povezanih z njihovim državljanstvom, krajem prebivališča ali krajem sedeža, ko so v vlogi strank za namene te uredbe. Takšno varstvo pa ne bi smelo veljati tudi za stranke, ki kupujejo blago ali storitve za poznejšo nadaljnjo prodajo, preoblikovanje, obdelavo, oddajo v najem ali podizvajanje, saj bi to vplivalo na široko uporabljane distribucijske sisteme med podjetji v okviru poslovanja med podjetji, ki so pogosto rezultat dvostranskih pogajanj in neposredno povezani s komercialnimi strategijami nižje in višje v prodajni verigi. Med takšne sisteme se uvrščata denimo selektivna in izključna distribucija, ki proizvajalcem običajno omogočata, da sami izberejo svoje trgovce na drobno, ob upoštevanju pravil o konkurenci. Zato ta uredba ne bi smela posegati v nediskriminatorne prakse trgovcev, ki omejujejo posle ali ponavljajoče se posle, da bi podjetjem preprečili nakup količin, ki presegajo njihove notranje potrebe, ob ustreznem upoštevanju velikosti teh podjetij, in sicer da se ugotovi, ali je nakup izključno za končno uporabo.
- (17) Vplivi diskriminatornega obravnavanja v zvezi s posli, povezanimi s prodajo blaga ali opravljanjem storitev v Uniji, so za stranke in notranji trg enaki, ne glede na to, ali ima trgovec sedež v državi članici ali tretji državi. Iz tega razloga in zato, da bi zagotovili, da za trgovce, ki si konkurirajo, v tem pogledu veljajo enake zahteve, bi se morala ta uredba uporabljati enako za vse trgovce, vključno s spletnimi trgi, ki delujejo v Uniji.

⁽¹⁾ Direktiva Sveta 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost (UL L 347, 11.12.2006, str. 1).

⁽²⁾ Izvedbena uredba Sveta (EU) št. 282/2011 z dne 15. marca 2011 o določitvi izvedbenih ukrepov za Direktivo 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost (UL L 77, 23.3.2011, str. 1).

- (18) Da bi povečali zmožnost strank za dostop do informacij, povezanih s prodajo blaga in opravljanjem storitev na notranjem trgu, ter povečali preglednost, tudi kar zadeva cene, trgovci z uporabo tehnoloških sredstev ali na druge načine strankam ne bi smeli preprečevati polnega in enakega dostopa do spletnih vmesnikov, tudi v obliki mobilnih aplikacij, na podlagi njihovega državljanstva, kraja prebivališča ali kraja sedeža. Tehnološka sredstva, ki preprečujejo tak dostop, lahko vključujejo zlasti tehnologijo, ki se uporablja za ugotavljanje fizične lokacije stranke, vključno s sledenjem tej lokaciji z uporabo naslova IP ali koordinatami, pridobljenimi z globalnim satelitskim navigacijskim sistemom. Prepovedi diskriminacije v zvezi z dostopom do spletnih vmesnikov pa ne bi smeli razumeti, kot da trgovce zavezuje k sklepanju poslov s strankami.
- (19) Da bi zagotovili enako obravnavanje strank in preprečili diskriminacijo, kakor zahteva ta uredba, trgovci ne bi smeli zasnovati svojega spletnega vmesnika ali uporabljati tehnoloških sredstev na način, ki strankam v drugih državah članicah v praksi ne bi omogočal enostavne izvedbe naročil.
- (20) Nekateri trgovci uporabljajo več različic svojega spletnega vmesnika, namenjenih strankam iz različnih držav članic. To bi sicer moralo ostati možno, preusmerjanje strank z ene različice spletnega vmesnika na drugo brez njihovega izrecnega soglasja pa bi moralo biti prepovedano. Trgovci ne bi smeli biti zavezani k temu, da zahtevajo strankino izrecno soglasje vsakokrat, ko ta stranka obišče isti spletni vmesnik. Ko je strankino izrecno soglasje dano, tudi če je izrazila preferenco, ki se uporablja za njen osebni račun, bi ga bilo treba šteti za veljavnega za vse poznejše obiske iste stranke na istem spletnem vmesniku. Moralo bi biti mogoče, da stranka tako soglasje kadar koli umakne. Vse različice spletnega vmesnika bi morale biti stranki vedno enostavno dostopne.
- (21) V nekaterih primerih je blokiranje ali omejevanje dostopa ali preusmerjanje brez strankinega izrecnega soglasja na drugo različico spletnega vmesnika iz razlogov, povezanih s strankinim državljanstvom, krajem prebivališča ali krajem sedeža, lahko potrebno zaradi zagotavljanja skladnosti s pravno zahtevo iz prava Unije ali zakonodaje države članice v skladu s pravom Unije, ki veljajo za trgovca zaradi njegovega delovanja v navedeni državi članici. Taka zakonodaja lahko omejuje dostop strank do nekaterega blaga ali storitev, denimo s prepovedjo prikazovanja določenih vsebin v posameznih državah članicah. Trgovcem se ne bi smelo preprečiti izpolnjevanja takih zahtev, zato bi morali imeti možnost blokiranja ali omejevanja dostopa ali preusmerjanja posameznih strank ali strank na določenih ozemljih na spletni vmesnik, če je iz tega razloga to potrebno. Nobena določba iz te uredbe ni namenjena omejevanju svobode izražanja in svobode ter pluralnosti medijev, vključno s svobodo tiska, kot so zagotovljene v Uniji in državah članicah, zlasti na podlagi člena 11 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina).
- (22) V določenih posebnih primerih ni mogoče objektivno upravičiti nobene razlike pri obravnavanju strank z uporabo splošnih pogojev za dostop, vključno s popolno zavrnitvijo prodaje blaga ali opravljanja storitev, iz razlogov, povezanih z državljanstvom, krajem prebivališča ali krajem sedeža strank. V takih primerih bi morala biti vsakršna diskriminacija prepovedana, stranke pa bi morale biti upravičene v skladu s posebnimi pogoji, določenimi v tej uredbi, sklepati posle pod enakimi pogoji kot lokalne stranke ter bi morale imeti poln in enak dostop do vseh vrst ponujenega blaga in storitev, ne glede na svoje državljanstvo, kraj prebivališča ali kraj sedeža. Trgovci bi morali torej po potrebi sprejeti ukrepe, da bi zagotovili skladnost z navedeno prepovedjo diskriminacije, če bi bil strankam tak poln in enak dostop sicer preprečen.
- (23) Za prvi tak primer gre, če trgovec prodaja blago in je to blago dostavljeno v državo članico, v katero trgovec dostavlja v skladu s svojimi splošnimi pogoji za dostop, ali pa se blago prevzame na mestu, o katerem sta se dogovorila trgovec in stranka, v državi članici, v kateri trgovec takšno možnost ponuja v svojih splošnih pogojih za dostop. V tem primeru bi morala imeti stranka možnost kupiti blago pod povsem enakimi pogoji, vključno s ceno in pogoji za dostavo, kot podobne stranke, ki prebivajo v državi članici, v kateri se blago dostavi ali v kateri se blago prevzame, ali imajo v njej sedež. To lahko pomeni, da bodo morale tuje stranke blago prevzeti v tej državi člani – ali drugi državi članici, kamor trgovec dostavlja – ali na svoje stroške poskrbeti za čezmejno dostavo blaga. V tem primeru se v skladu z Direktivo 2006/112/ES ni treba niti registrirati za DDV v državi članici stranke.

- (24) Za drugi primer gre, če trgovec opravlja elektronsko opravljene storitve. V tem primeru fizična dostava ni potrebna, saj se storitve opravijo elektronsko. Trgovec lahko DDV prijavi in plača na poenostavljen način v skladu s pravili, ki se uporabljajo za mini sistem DDV „vse na enem mestu“ iz Izvedbene uredbe (EU) št. 282/2011. Elektronsko opravljene storitve zajemajo na primer storitve v oblaku, storitve skladiščenja podatkov, spletno gostovanje in zagotavljanje požarnih zidov, uporabo iskalnikov in internetnih imenikov.
- (25) Tudi v primeru, ko trgovec opravlja storitve, stranka pa jih prejme na fizični lokaciji, kot so prostori trgovca ali druga posebna lokacija, kjer trgovec ponuja opravljanje svojih storitev na ozemlju, kjer trgovec deluje, uporaba drugačnih splošnih pogojev za dostop iz razlogov, povezanih s strankinim državljanstvom, krajem prebivališča ali krajem sedeža, ne bi bila upravičena. Navedeni primeri zadevajo neelektronsko opravljanje storitev, kot so hotelska nastanitve, športne prireditve, najem avtomobilov in vstopnice za glasbene festivale ali zabavišča. V takih primerih se trgovcu ni treba registrirati za DDV v drugi državi članici ali poskrbeti za čezmejno dostavo blaga.
- (26) V vseh navedenih primerih na podlagi določb o pravu, ki se uporablja za pogodbeno obligacijska razmerja, in pristojnosti iz uredb (ES) št. 593/2008 in (EU) št. 1215/2012, kadar trgovec dejavnosti ne opravlja v državi članici potrošnika ali jih ne usmerja tja, skladnost s to uredbo ne povzroča nobenih dodatnih stroškov za trgovca, povezanih s pristojnostjo ali razlikami v pravu, ki se uporablja. V nasprotju s tem pa v primeru, ko trgovec dejavnosti opravlja v državi članici potrošnika ali jih usmerja tja, s tem kaže, da namerava vzpostaviti trgovinske odnose s potrošniki iz te države članice, in je torej zmožen upoštevati morebitne dodatne stroške.
- (27) Prepovedi diskriminacije strank na podlagi te uredbe ne bi smeli razumeti, kot da trgovcem preprečuje, da bi blago ali storitve ponujali v različnih državah članicah ali določenim skupinam strank s ciljno prilagojenimi ponudbami in pod drugačnimi splošnimi pogoji za dostop, vključno z vzpostavitvijo spletnih vmesnikov za posamezne države. Vendar bi trgovci v teh primerih svoje stranke morali vedno obravnavati nediskriminatorno, ne glede na njihovo državljanstvo, kraj prebivališča ali kraj sedeža, ko stranka želi izkoristiti takšne ponudbe in splošne pogoje za dostop. Te prepovedi ne bi smeli razumeti, kot da izključuje uporabo splošnih pogojev za dostop, ki se razlikujejo zaradi drugih razlogov, kot so članstvo v nekem društvu ali prispevki, plačani trgovcu, če ti razlogi niso povezani z državljanstvom, krajem prebivališča ali krajem sedeža. Prav tako te prepovedi ne bi smeli razumeti, kot da omejuje svobodo trgovcev, da nediskriminatorno ponudijo drugačne pogoje, vključno z drugačnimi cenami, na drugačnih prodajnih mestih, na primer v trgovinah ali na spletiščih, ali da posamezne ponudbe podajo le na določenem ozemlju v državi članici.
- (28) Poleg tega te prepovedi ne bi smeli razumeti, kot da vpliva na uporabo ozemeljskih ali drugih omejitev glede poprodajne pomoči strankam ali poprodajnih storitev, ki jih trgovec ponuja stranki. Te uredbe zato ne bi smeli razumeti, kot da določa obveznosti čezmejne dostave blaga v drugo državo članico, če trgovec sicer svojim strankam ne ponuja takšne možnosti dostave. Prav tako ne bi smeli razumeti, kot da določa dodatno obveznost kritja stroškov poštne in prevoza ter sestavljanja in razstavljanja, ki presegajo pogodbeno dogovorjene stroške v skladu s pravom Unije in nacionalnim pravom. Uporaba te uredbe ne bi smela posegati v direktivi 1999/44/ES ⁽¹⁾ in 2011/83/EU ⁽²⁾ Evropskega parlamenta in Sveta.
- (29) Zgolj upoštevanje te uredbe samo po sebi trgovca ne zavezuje k izpolnjevanju nepogodbenih nacionalnih pravnih zahtev v zvezi z blagom in storitvami v državi članici stranke, kot so označevanje ali sektorske zahteve, ali k obveščanju strank o teh zahtevah.
- (30) Trgovcem, za katere velja posebna ureditev iz poglavja 1 naslova XII Direktive 2006/112/ES, ni treba plačati DDV v državi članici, v kateri imajo sedež. Za te trgovce bi pri opravljanju elektronsko opravljenih storitev prepoved uporabe drugačnih splošnih pogojev za dostop iz razlogov, povezanih z državljanstvom, krajem prebivališča ali

⁽¹⁾ Direktiva 1999/44/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. maja 1999 o nekaterih vidikih prodaje potrošniškega blaga in z njim povezanih garancij (UL L 171, 7.7.1999, str. 12).

⁽²⁾ Direktiva 2011/83/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o pravicah potrošnikov, spremembi Direktive Sveta 93/13/EGS in Direktive 1999/44/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Sveta 85/577/EGS in Direktive 97/7/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 304, 22.11.2011, str. 64).

krajem sedeža stranke, pomenila, da se morajo registrirati za namene obračunavanja DDV drugih držav članic, in bi lahko povzročila dodatne stroške, kar bi glede na velikost in značilnosti zadevnih trgovcev pomenilo nesorazmerno obremenitev. Zato bi bilo treba te trgovce za čas veljavnosti navedene ureditve izvzeti iz navedene prepovedi.

- (31) V vseh teh primerih bi bila lahko trgovcem v nekaterih okoliščinah preprečena prodaja blaga ali opravljanje storitev določenim strankam ali strankam na določenih ozemljih iz razlogov, povezanih z državljanstvom, krajem prebivališča ali krajem sedeža stranke, in sicer zaradi določene prepovedi ali zahteve, določene v pravu Unije ali v zakonodaji držav članic v skladu s pravom Unije. Zakonodaja držav članic lahko od trgovcev v skladu s pravom Unije zahteva tudi upoštevanje določenih pravil o določanju cen knjig. Trgovcem ne bi smeli preprečiti, da ravnajo v skladu s takimi zakoni, kolikor je to potrebno.
- (32) V skladu s pravom Unije lahko trgovci načeloma sami odločajo, katera plačilna sredstva želijo sprejeti. V skladu z Uredbo (EU) 2015/751 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ in Direktivo (EU) 2015/2366 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ trgovci, ki sprejemajo kartični plačilni instrument določene blagovne znamke in kategorije, niso dolžni sprejemati kartic iste kategorije drugih znamk kartičnih plačilnih instrumentov ali kartic drugih kategorij te iste znamke. Zato trgovci, ki sprejemajo debetno kartico določene blagovne znamke, niso dolžni sprejemati kreditne kartice te blagovne znamke oziroma, ko sprejemajo potrošniške kreditne kartice določene blagovne znamke, sprejemati tudi komercialnih kreditnih kartic iste znamke. Za trgovce, ki uporabljajo storitve odreditve plačil, opredeljene v Direktivi (EU) 2015/2366, tudi ne velja obveznost, da sprejmejo plačilo, če to zahteva sklenitev nove ali spremenjene pogodbe s ponudnikom storitev odreditve plačil. Ko pa odločitev sprejmejo, trgovci ne bi smeli diskriminirati stranke v Uniji, tako da zavrnejo nekatere posle ali zanje kako drugače uporabijo drugačne plačilne pogoje iz razlogov, povezanih z državljanstvom, krajem prebivališča ali krajem sedeža strank. V navedenem primeru bi moralo biti takšno neupravičeno neenako obravnavanje iz razlogov, povezanih s krajem plačilnega računa, sedežem ponudnika plačilnih storitev ali krajem izdaje plačilnega instrumenta v Uniji, prav tako izrecno prepovedano. Poleg tega bi bilo treba opozoriti, da Uredba (EU) št. 260/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ že prepoveduje vsem prejemnikom plačil, vključno s trgovci, da bi plačilo v eurih sprejeli le, če je bančni račun v določeni državi članici. Trгоvec bi moral imeti še naprej možnost, da zahteva nediskriminatorno nadomestilo za uporabo plačilnega instrumenta, ob upoštevanju prava Unije. Poleg tega za to pravico veljajo omejitve, ki so jih države članice uvedle na podlagi člena 62(5) Direktive (EU) 2015/2366.
- (33) Direktiva (EU) 2015/2366 je uvedla stroge varnostne zahteve za odreditev in obdelavo elektronskih plačil. Te zahteve so zmanjšale nevarnost goljufij pri vseh novih in tradicionalnejših plačilnih sredstvih, zlasti spletnih plačilih. Ponudniki plačilnih storitev morajo uporabljati tako imenovano močno avtentikacijo strank, postopek avtentikacije, ki potrdi istovetnost uporabnika plačilne storitve ali plačilne transakcije. Pri transakcijah na daljavo, kot so spletna plačila, so varnostne zahteve še strožje ter zahtevajo dinamično povezavo z zneskom transakcije in računom prejemnika plačila, da bi še bolj zaščitile uporabnika z minimiziranjem tveganj v primeru napak ali goljufivih napadov. Zaradi teh zahtev se je nevarnost plačilnih goljufij pri čezmejnih nakupih znatno zmanjšala. V primerih, ko trгоvec nima na voljo nobenih drugih sredstev, s katerimi bi zmanjšal nevarnost, da stranka ne bi poravnala svojih obveznosti, zlasti v primeru težav, povezanih z ocenjevanjem kreditne sposobnosti stranke, pa bi moral imeti trгоvec možnost, da dostavo blaga ali opravljanje storitev zadrži, dokler ne prejme potrdila, da je bila plačilna transakcija pravilno odrejena. V primeru neposredne obremenitve bi trgovci morali imeti možnost zahtevati predplačilo prek kreditnega plačila, preden je blago odpremljeno ali storitev opravljena. Drugačno obravnavanje pa bi moralo temeljiti le na objektivnih in ustrezno utemeljenih razlogih.
- (34) Ta uredba ne bi smela vplivati na uporabo pravil o konkurenci, zlasti členov 101 in 102 PDEU. Ta uredba in še posebej njene določbe o dostopu do blaga in storitev zlasti ne bi smele vplivati na sporazume, ki omejujejo

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2015/751 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2015 o medbančnih provizijah za kartične plačilne transakcije (UL L 123, 19.5.2015, str. 1).

⁽²⁾ Direktiva (EU) 2015/2366 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o plačilnih storitvah na notranjem trgu, spremembah direktiv 2002/65/ES, 2009/110/ES ter 2013/36/EU in Uredbe (EU) št. 1093/2010 ter razveljavitvi Direktive 2007/64/ES (UL L 337, 23.12.2015, str. 35).

⁽³⁾ Uredba (EU) št. 260/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2012 o uvajanju tehničnih in poslovnih zahtev za kreditne prenose in direktne bremenitve v eurih in o spremembi Uredbe (ES) št. 924/2009 (UL L 94, 30.3.2012, str. 22).

aktivno prodajo v smislu Uredbe Komisije (EU) št. 330/2010 ⁽¹⁾. Za sporazume, ki trgovcem prepovedujejo pasivno prodajo v zvezi z nekaterimi strankami ali skupinami strank na nekaterih ozemljih, na splošno velja, da omejujejo konkurenco, in jih običajno ni mogoče izvzeti iz prepovedi, določene v členu 101(1) PDEU. Vendar če taka izjema velja, ali če pogodbene omejitve niso zajete s členom 101 PDEU, obstaja nevarnost, da bi se uporabljali za izogibanje določbam te uredbe. Ustrezne določbe takih sporazumov bi zato morale biti nične po pravu samem, kadar od trgovcev zahtevajo, da ravnajo v nasprotju s prepovedmi iz te uredbe glede dostopa to spletnih vmesnikov, dostopa do blaga ali storitev ter plačil. Te določbe se na primer nanašajo na pogodbene omejitve, ki preprečujejo, da bi se trgovec odzval na nenaročene zahteve posamezne stranke iz razlogov, povezanih z njenim državljanstvom, krajem prebivališča ali krajem sedeža, in sicer za prodajo blaga, brez dostave, zunaj ozemlja, ki je bilo trgovcu dodeljeno s pogodbo.

- (35) Države članice bi morale določiti enega ali več organov, odgovornih za učinkovito ukrepanje, namenjeno zagotavljanju skladnosti s to uredbo. Ti organi, ki bi lahko vključevali sodišča ali upravne organe, bi morali imeti potrebna pooblastila, da trgovcu odredijo, da ravna skladno s to uredbo. Države članice bi morale tudi zagotoviti, da je zoper trgovce v primeru kršitev te uredbe mogoče sprejeti učinkovite, sorazmerne in odvračilne ukrepe.
- (36) Potrošniki bi morali imeti možnost prejeti pomoč od odgovornih organov za lažje reševanje sporov s trgovci, ki izhajajo iz uporabe te uredbe, po potrebi pa tudi organov, ustanovljenih na podlagi Uredbe (EU) št. 524/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾.
- (37) To uredbo bi bilo treba redno ocenjevati, da bi po potrebi predlagali spremembe. Pri tem ocenjevanju bi bilo treba upoštevati splošni učinek uredbe na notranji trg in čezmejno e-trgovino. Pri prvem ocenjevanju bi morala biti v ospredju predvsem ocena možnosti razširitve prepovedi drugačnih splošnih pogojev za dostop na elektronsko opravljene storitve, vključno s tistimi, katerih glavna značilnost je omogočanje dostopa do del, zaščiteneh z avtorskimi pravicami, ali drugih zaščiteneh vsebin, in njihove uporabe, če ima trgovec potrebne pravice za zadevna ozemlja. Treba bi bilo tudi analizirati, ali bi bilo treba področje uporabe te uredbe razširiti na storitve zunaj področja uporabe Direktive 2006/123/ES, ob ustreznem upoštevanju posebnosti vsake od teh storitev.
- (38) Za olajšanje učinkovitega izvrševanja pravil iz te uredbe bi morali biti v zvezi z njimi na voljo tudi mehanizmi za zagotavljanje čezmejnega sodelovanja med pristojnimi organi, določeni v Uredbi (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾. Ker pa Uredba (ES) št. 2006/2004 velja le za zakonodajo o varstvu interesov potrošnikov, bi morali biti navedeni mehanizmi na voljo le, če je stranka tudi potrošnik. Uredbo (ES) št. 2006/2004 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti. Ker je z učinkom od 17. januarja 2020 Uredba (ES) št. 2006/2004 razveljavljena z Uredbo (EU) 2017/2394 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾, bi bilo treba navedeno uredbo spremeniti, da se ohrani varstvo interesov potrošnikov.
- (39) Da bi omogočili vlaganje opustitvenih tožb, namenjenih varstvu kolektivnih interesov potrošnikov, kar zadeva akte, ki so v nasprotju s to uredbo v skladu z Direktivo 2009/22/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾, bi bilo treba spremeniti tudi navedeno direktivo, tako da bi v svoji Prilogi I vključevala sklic na to uredbo. Potrošnike bi bilo treba tudi spodbujati, naj dobro izkoristijo mehanizme iz Uredbe (EU) št. 524/2013 za zunajsodno reševanje sporov glede pogodbenih obveznosti, ki izhajajo iz pogodb o spletni prodaji ali spletnih storitvah.

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) št. 330/2010 z dne 20. aprila 2010 o uporabi člena 101(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije za skupine vertikalnih sporazumov in usklajenih ravnanj (UL L 102, 23.4.2010, str. 1).

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 524/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o spletnem reševanju potrošniških sporov ter spremembi Uredbe (ES) št. 2006/2004 in Direktive 2009/22/ES (Uredba o spletnem reševanju potrošniških sporov) (UL L 165, 18.6.2013, str. 1).

⁽³⁾ Uredba (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. oktobra 2004 o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov („Uredba o sodelovanju na področju varstva potrošnikov“) (UL L 364, 9.12.2004, str. 1).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) 2017/2394 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2017 o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov, in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 2006/2004 (UL L 345, 27.12.2017, str. 1).

⁽⁵⁾ Direktiva 2009/22/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o opustitvenih tožbah zaradi varstva interesov potrošnikov (UL L 110, 1.5.2009, str. 30).

- (40) Trgovci, javni organi in druge zainteresirane strani bi morali imeti dovolj časa, da se prilagodijo določbam iz te uredbe in zagotovijo skladnost z njimi.
- (41) Da bi dosegli cilj učinkovite naslovitve posredne in neposredne diskriminacije na podlagi državljanstva, kraja prebivališča ali kraja sedeža strank, je primerno sprejeti uredbo, ki neposredno velja v vseh državah članicah. To je potrebno, da bi zagotovili enotno uporabo pravil o nediskriminaciji po vsej Uniji in istočasen začetek njihove veljavnosti. Le uredba zagotavlja stopnjo jasnosti, enotnosti in pravne gotovosti, ki je potrebna, da lahko stranke v celoti izkoristijo ta pravila.
- (42) Ker cilja te uredbe, in sicer preprečevanje posredne in neposredne diskriminacije na podlagi državljanstva, kraja prebivališča ali kraja sedeža strank, vključno z neupravičenim geografskim blokiranjem, v poslih s trgovci v Uniji, države članice ne morejo zadovoljivo doseči zaradi čezmejne narave težave in pomanjkljive jasnosti obstoječega pravnega okvira, temveč se zaradi njegovega obsega in možnega učinka na trgovino na notranjem trgu lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (43) Ta uredba spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, priznana v Listini. Namen te uredbe je zlasti zagotoviti polno spoštovanje členov 11, 16, 17 in 38 Listine –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Cilj in področje uporabe

1. Namen te uredbe je prispevati k pravilnemu delovanju notranjega trga s preprečevanjem neupravičenega geografskega blokiranja in drugih oblik diskriminacije, ki posredno ali neposredno temeljijo na državljanstvu, kraju prebivališča ali kraju sedeža strank, tudi z nadaljnjo pojasnitvijo nekaterih primerov, v katerih drugačnega obravnavanja ni mogoče upravičiti na podlagi člena 20(2) Direktive 2006/123/ES.
2. Ta uredba se ne uporablja za primere, ki so v celoti notranje narave in v katerih so vsi ustrezni elementi transakcije omejeni na eno samo državo članico.
3. Ta uredba se ne uporablja za dejavnosti iz člena 2(2) Direktive 2006/123/ES.
4. Ta uredba ne posega v pravila, ki se uporabljajo za področje obdavčitve.
5. Ta uredba ne vpliva na pravila, ki se uporabljajo na področju avtorskih in sorodnih pravic, zlasti na pravila iz Direktive 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾.
6. Ta uredba ne posega v pravo Unije o pravosodnem sodelovanju v civilnih zadevah. Skladnost s to uredbo se ne razlaga v smislu, da trgovec usmerja dejavnosti v državo članico, v kateri ima potrošnik običajno ali stalno prebivališče v smislu točke (b) člena 6(1) Uredbe (ES) št. 593/2008 oziroma točke (c) člena 17(1) Uredbe (EU) št. 1215/2012. Zlasti kadar trgovec, ki ravna v skladu s členi 3, 4 in 5 te uredbe, ne blokira ali omejuje dostopa potrošnikov do spletnega vmesnika, ne preusmerja potrošnikov na različico spletnega vmesnika, ki se razlikuje od spletnega vmesnika, do katerega so potrošniki sprva dostopali, in sicer na podlagi njihovega državljanstva ali kraja prebivališča, ne uporablja drugačnih splošnih pogojev za dostop pri prodaji blaga ali opravljanju storitev v primerih, določenih v tej uredbi, ali nediskriminatorno sprejema plačilne instrumente, izdane v drugi državi članici, se zgolj na tej podlagi ne šteje, kot da ta trgovec dejavnosti usmerja v državo članico, v kateri ima potrošnik običajno ali stalno prebivališče. Za trgovca zgolj iz teh razlogov tudi ne šteje, da usmerja dejavnosti v državo članico, v kateri ima potrošnik običajno ali stalno prebivališče, če zagotovi informacije in pomoč potrošniku po sklenitvi pogodbe, do katere je prišlo zaradi njegovega izpolnjevanja določb te uredbe.

⁽¹⁾ Direktiva 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi (UL L 167, 22.6.2001, str. 10).

7. Kolikor ta uredba ne vsebuje podrobnejših določb, se uporablja člen 20(2) Direktive 2006/123/ES.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „elektronsko opravljene storitve“ pomeni storitve, ki se opravljajo prek interneta ali elektronskega omrežja in katerih lastnosti omogočajo, da se v veliki meri opravljajo avtomatizirano in z minimalnim človeškim posredovanjem, ter jih ne bi bilo mogoče opravljati brez informacijske tehnologije;
- (2) „medbančna provizija“ pomeni medbančno provizijo, kot je opredeljena v točki 10 člena 2 Uredbe (EU) 2015/751;
- (3) „kartični plačilni instrument“ pomeni kartični plačilni instrument, kot je opredeljen v točki 20 člena 2 Uredbe (EU) 2015/751;
- (4) „plačilna blagovna znamka“ pomeni plačilno blagovno znamko, kot je opredeljena v točki 30 člena 2 Uredbe (EU) 2015/751;
- (5) „plačilna transakcija“ pomeni plačilno transakcijo, kot je opredeljena v točki 5 člena 4 Direktive (EU) 2015/2366;
- (6) „plačilna storitev“ pomeni plačilno storitev, kot je opredeljena v točki 3 člena 4 Direktive (EU) 2015/2366;
- (7) „ponudnik plačilnih storitev“ pomeni ponudnika plačilnih storitev, kot je opredeljen v točki 11 člena 4 Direktive (EU) 2015/2366;
- (8) „plačilni račun“ pomeni plačilni račun, kot je opredeljen v točki 12 člena 4 Direktive (EU) 2015/2366;
- (9) „plačilni instrument“ pomeni plačilni instrument, kot je opredeljen v točki 14 člena 4 Direktive (EU) 2015/2366;
- (10) „direktna obremenitev“ pomeni direktno obremenitev, kot je opredeljena v točki 23 člena 4 Direktive (EU) 2015/2366;
- (11) „kreditno plačilo“ pomeni kreditno plačilo, kot je opredeljeno v točki 24 člena 4 Direktive (EU) 2015/2366;
- (12) „potrošnik“ pomeni vsako fizično osebo, ki deluje za namene zunaj okvira svoje trgovske, poslovne, obrtne ali poklicne dejavnosti;
- (13) „stranka“ pomeni potrošnika, ki je državljan države članice ali ima v njej prebivališče, ali podjetje, ki ima v njej sedež, in ki v Uniji prejme storitev ali kupi blago, ali to namerava storiti, le za končno uporabo;
- (14) „splošni pogoji za dostop“ pomeni vse pogoje in druge informacije, vključno z neto prodajnimi cenami, ki urejajo dostop strank do blaga ali storitev, ki jih za prodajo ponuja trgovec, ter jih trgovec določi, uporablja in objavi za splošno javnost ali se določijo, uporabljajo in objavijo v njegovem imenu ter veljajo v odsotnosti posamično dogovorjenega sporazuma med trgovcem in stranko;
- (15) „blago“ pomeni vse premične materialne predmete, razen predmetov, prodanih v okviru izvršbe ali drugih sodnih ukrepov;
- (16) „spletni vmesnik“ pomeni vso programsko opremo, vključno s spletiščem ali njegovim delom in aplikacijami, tudi mobilnimi aplikacijami, ki jo upravlja trgovec ali se upravlja v njegovem imenu in je namenjena temu, da potrošnikom omogoča dostop do trgovčevega blaga ali storitev, z namenom sklepanja poslov, povezanih s tem blagom ali storitvami;
- (17) „storitev“ pomeni vsako gospodarsko dejavnost samozaposlene osebe, ki se praviloma opravlja za plačilo, kakor je navedeno v členu 57 PDEU;
- (18) „trgovec“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo, ne glede na to, ali je v javni ali zasebni lasti, ki sama ali prek katere koli druge osebe, ki deluje po njenem pooblastilu ali v njenem imenu, deluje za namene v zvezi s svojo trgovsko, poslovno, obrtno ali poklicno dejavnostjo.

Člen 3

Dostop do spletnih vmesnikov

1. Trгоvec s tehnološkimi ukrepi ali drugače ne sme blokirati ali omejevati strankinega dostopa do svojega spletnega vmesnika iz razlogov, povezanih z njenim državljanstvom, krajem prebivališča ali krajem sedeža.

2. Trгоvec stranke iz razlogov, povezanih z njenim državljanstvom, krajem prebivališča ali krajem sedeža, ne sme preusmerjati na različico spletnega vmesnika, ki se od spletnega vmesnika, ki ga je stranka sprva želela obiskati, razlikuje po postavitvi, jeziku ali drugih lastnostih, posebej namenjenih strankam z določenim državljanstvom, krajem prebivališča ali krajem sedeža, razen če je stranka izrecno soglašala s takšnim preusmerjanjem.

V primeru preusmerjanja z izrecnim soglasjem stranke mora različica spletnega vmesnika, ki ga je stranka sprva želela obiskati, stranki ostati enostavno dostopna.

3. Prepovedi iz odstavkov 1 in 2 se ne uporabljajo v primerih, ko je blokiranje ali omejevanje dostopa ali preusmerjanje potrebno za zagotavljanje skladnosti s pravno zahtevo iz prava Unije ali zakonodaje države članice v skladu s pravom Unije, ki veljajo za dejavnosti trgovca.

Trгоvec v teh primerih strankam jasno in podrobno razloži, zakaj je blokiranje ali omejevanje dostopa ali preusmerjanje potrebno za zagotavljanje take skladnosti. Ta razlaga se poda v jeziku spletnega vmesnika, ki ga je stranka sprva želela obiskati.

Člen 4

Dostop do blaga ali storitev

1. Trгоvec ne sme uporabljati drugačnih splošnih pogojev za dostop do blaga ali storitev iz razlogov, povezanih s strankinim državljanstvom, krajem prebivališča ali krajem sedeža, ko želi stranka:

- (a) kupiti blago od trgovca in je to blago bodisi dostavljeno na lokacijo v državi članici, v katero trгоvec dostavlja v skladu s splošnimi pogoji za dostop, bodisi se to blago prevzame na mestu, o katerem sta se dogovorila trгоvec in stranka, v državi članici, v kateri trгоvec takšno možnost ponuja v splošnih pogojih za dostop;
- (b) od trgovca prejeti elektronsko opravljene storitve, razen storitev, katerih glavna značilnost je omogočanje dostopa do del, zaščiteneh z avtorskimi pravicami, ali drugih zaščiteneh vsebin in njihove uporabe, vključno s prodajo del, zaščiteneh z avtorskimi pravicami, ali zaščiteneh vsebin v nematerialni obliki;
- (c) od trgovca prejeti storitve, ki niso elektronsko opravljene, na fizični lokaciji znotraj ozemlja države članice, v kateri trгоvec deluje.

2. Prepoved iz odstavka 1 trgovcem ne preprečuje, da ponudijo splošne pogoje za dostop, vključno z neto prodajnimi cenami, ki se med državami članicami ali znotraj države članice razlikujejo ter se nediskriminatorno ponujajo strankam na določenem ozemlju ali določenim skupinam strank.

3. Zgolj upoštevanje prepovedi iz odstavka 1 samo po sebi trgovca ne zavezuje k izpolnjevanju nepogodbenih nacionalnih pravnih zahtev v zvezi z blagom in storitvami države članice stranke ali k obveščanju strank o teh zahtevah.

4. Prepoved iz točke (b) odstavka 1 se ne uporablja za trgovce, ki so oproščeni DDV na podlagi določb iz poglavja 1 naslova XII Direktive 2006/112/ES.

5. Prepoved iz odstavka 1 se ne uporablja, če posebna določba iz prava Unije ali zakonodaje držav članic v skladu s pravom Unije trgovcu preprečuje prodajo blaga ali opravljanje storitev določenim strankam ali strankam na določenih ozemljih.

Pri prodaji knjig prepoved iz odstavka 1 trgovcem ne preprečuje določanja drugačnih cen za stranke na določenih ozemljih, če jim to nalaga zakonodaja držav članic v skladu s pravom Unije.

Člen 5

Nediskriminacija iz razlogov, povezanih s plačilom

1. Trгоvec v okviru plačilnih sredstev, ki jih sprejema, iz razlogov, povezanih s strankinim državljanstvom, krajem prebivališča ali krajem sedeža, krajem plačilnega računa, sedežem ponudnika plačilnih storitev ali krajem izdaje plačilnega instrumenta v Uniji, ne sme uporabljati drugačnih pogojev za plačilno transakcijo, kadar:
 - (a) je plačilna transakcija opravljena v obliki elektronske transakcije s kreditnim plačilom, neposredno obremenitvijo ali kartičnim plačilnim instrumentom v okviru iste plačilne blagovne znamke in kategorije;
 - (b) so zahteve glede avtentikacije izpolnjene v skladu z Direktivo (EU) 2015/2366; in
 - (c) so plačilne transakcije v valuti, ki jo trgovec sprejema.
2. Kadar je to upravičeno iz objektivnih razlogov, prepoved iz odstavka 1 trgovcu ne preprečuje, da zadrži dostavo blaga ali opravljanje storitev, dokler ne prejme potrdila, da je bila plačilna transakcija pravilno odrejena.
3. Prepoved iz odstavka 1 trgovcu ne preprečuje, da zahteva nadomestilo za uporabo kartičnega plačilnega instrumenta, za katerega medbančne provizije niso urejene v poglavju II Uredbe (EU) 2015/751, in za tiste plačilne storitve, za katere se ne uporablja Uredba (EU) št. 260/2012, razen če je v pravo države članice, ki velja za poslovanje trgovca, v skladu s členom 62(5) Direktive (EU) 2015/2366 vključena prepoved ali omejitev pravice zahtevati nadomestilo za uporabo plačilnih instrumentov. Ta nadomestila ne smejo preseči neposrednih stroškov, ki jih ima trgovec zaradi uporabe plačilnega instrumenta.

Člen 6

Sporazumi o pasivni prodaji

1. Brez poseganja v Uredbo (EU) št. 330/2010 in člen 101 PDEU ta uredba ne vpliva na sporazume, ki omejujejo aktivno prodajo v smislu Uredbe (EU) št. 330/2010, ali sporazume, ki omejujejo pasivno prodajo v smislu Uredbe (EU) št. 330/2010 in ki se nanašajo na transakcije zunaj področja uporabe prepovedi iz členov 3, 4 in 5 te uredbe.
2. Določbe sporazumov, ki trgovce v zvezi s pasivno prodajo v smislu Uredbe (EU) št. 330/2010 zavezujejo h kršenju prepovedi iz členov 3, 4 in 5 te uredbe, so nične po pravu samem.

Člen 7

Izvrševanje

1. Vsaka država članica določi organ ali organe, odgovorne za ustrezno in učinkovito izvrševanje te uredbe.
2. Države članice določijo pravila glede ukrepov, ki se uporabijo za kršitve določb te uredbe, in zagotovijo njihovo izvajanje. Ti ukrepi morajo biti učinkoviti, sorazmerni in odvračilni.
3. Ukrepi, navedeni v odstavku 2, se sporočijo Komisiji in objavijo na njenem spletnem mestu.

Člen 8

Pomoč potrošnikom

Vsaka država članica imenuje organ ali organe, ki so odgovorni za zagotavljanje praktične pomoči potrošnikom v primeru spora med potrošnikom in trgovcem, ki bi nastal zaradi uporabe te uredbe.

Člen 9

Klavzula o pregledu

1. Komisija do 23. marca 2020 in nato vsakih pet let o ocenjevanju te uredbe poroča Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru. Pri tem upošteva splošni učinek te uredbe na notranji trg in čezmejno e-trgovino, zlasti morebitno dodatno upravno in finančno obremenitev za trgovce, ki izhaja iz različnih veljavnih regulativnih ureditev na področju potrošniškega pogodbenega prava. Poročilo po potrebi spremlja predlog za spremembo te uredbe glede na pravni, tehnični in gospodarski razvoj.

2. Pri prvem ocenjevanju iz odstavka 1 se ocenjuje predvsem področje uporabe te uredbe, pa tudi obseg prepovedi iz točke (b) člena 4(1) in ali bi se morala ta uredba uporabljati tudi za elektronsko opravljene storitve, katerih glavna značilnost je omogočanje dostopa do del, zaščiteneh z avtorskimi pravicami, ali drugih zaščiteneh vsebin, in njihove uporabe, vključno s prodajo del, zaščiteneh z avtorskimi pravicami, ali zaščiteneh vsebin v nematerialni obliki, če ima trgovec potrebne pravice za zadevna ozemlja.

Člen 10

Spremembe uredb (ES) št. 2006/2004 in (EU) 2017/2394 ter Direktive 2009/22/ES.

1. V Prilogi k Uredbi (ES) št. 2006/2004 se doda naslednja točka:

„22. Uredba (EU) 2018/302 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. februarja 2018 o naslovitvi neupravičenega geografskega blokiranja in drugih oblik diskriminacije na podlagi državljanstva, kraja prebivališča ali kraja sedeža strank na notranjem trgu ter o spremembi uredb (ES) št. 2006/2004 in (EU) 2017/2394 ter Direktive 2009/22/ES (UL L 60 I, 2.3.2018, str. 1), le če je stranka potrošnik, kot je opredeljen v točki 12 člena 2 navedene uredbe.“

2. V Prilogi k Uredbi ter (EU) 2017/2394 se doda naslednja točka:

„27. Uredba (EU) 2018/302 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. februarja 2018 o naslovitvi neupravičenega geografskega blokiranja in drugih oblik diskriminacije na podlagi državljanstva, kraja prebivališča ali kraja sedeža strank na notranjem trgu ter o spremembi uredb (ES) št. 2006/2004 in (EU) 2017/2394 ter Direktive 2009/22/ES (UL L 60 I, 2.3.2018, str. 1), le če je stranka potrošnik, kot je opredeljen v točki 12 člena 2 navedene uredbe.“

3. V Prilogi I k Direktivi 2009/22/ES se doda naslednja točka:

„16. Uredba (EU) 2018/302 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. februarja 2018 o naslovitvi neupravičenega geografskega blokiranja in drugih oblik diskriminacije na podlagi državljanstva, kraja prebivališča ali kraja sedeža strank na notranjem trgu ter o spremembi uredb (ES) št. 2006/2004 in (EU) 2017/2394 ter Direktive 2009/22/ES (UL L 60 I, 2.3.2018, str. 1).“

Člen 11

Končne določbe

1. Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 3. decembra 2018.

2. Za določbe sporazumov, sklenjenih pred 2. marcem 2018, ki so skladni s členom 101 PDEU in morebitnimi enakovrednimi pravili iz nacionalnega prava o konkurenci, pa se člen 6 uporablja od 23. marca 2020.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 28. februarja 2018

Za Evropski parlament

Predsednica

L. PAVLOVA

Za Svet

Predsednik

A. TAJANI

Izjava Komisije

Komisija je seznanjena z besedilom člena 9, o katerem sta se dogovorila Evropski parlament in Svet.

Brez poseganja v svojo pravico do pobude v skladu s Pogodbo želi v zvezi s tem poudariti, da bo v svoji prvi oceni uredbe, ki jo mora opraviti v dveh letih po začetku veljavnosti uredbe, skrbno ocenila, kako se izvaja in kako prispeva k dobremu delovanju notranjega trga. Pri tem bo upoštevala vse večja pričakovanja potrošnikov, zlasti tistih, ki nimajo dostopa do avtorsko zaščenih storitev.

V okviru ocene bo tudi izčrpno analizirala izvedljivost ter morebitne stroške in koristi zaradi sprememb v področju uporabe uredbe, zlasti v zvezi z morebitnim črtanjem izključitve elektronsko opravljenih storitev, katerih glavna značilnost je zagotavljanje dostopa do avtorsko zaščenih del ali drugih vsebin iz člena 4(1)(b) in njihove uporabe, če ima trgovec potrebne pravice za zadevno ozemlje, pri tem pa je treba upoštevati verjetne posledice, ki bi jih razširitev področja uporabe uredbe v vsej Evropski uniji imela za potrošnike in podjetja ter za zadevne sektorje. Komisija bo tudi skrbno analizirala, ali bi bilo treba morebitne neupravičene omejitve na podlagi državljanstva ali kraja prebivališča ali sedeža odpraviti v drugih sektorjih, tudi v tistih, ki niso zajeti v Direktivi 2006/123/ES in ki so izključeni tudi iz področja uporabe uredbe v skladu z njenim členom 1(3), na primer v prometnih in avdiovizualnih storitvah.

Če bi Komisija v svoji oceni ugotovila, da je treba področje uporabe uredbe spremeniti, bo oceni priložila ustrezen zakonodajni predlog.

ISSN 1977-0804 (elektronska različica)
ISSN 1725-5155 (tiskana različica)

Urad za publikacije Evropske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

SL